

HANNO TOMBERG, EAS

KUIDAS MÕISTA
ETTEVÕTЛИKKUST?

MÕTLEN LOOVAULT • ALGATAN JULGELT TEGUTSEN ARUKALT • VASTUTAN JA HOOLIN

Olen
ettevõtlik!

Mõtleb loovalt

- On uudishimulik, avatud ja õpihimuline
- Oskab leida uusi ideid/lahendusi
- Oskab probleeme loovalt lahendada ning tehtud vigadest õppida
- Oskab märgata ja kasutada globaalseid võimalusi

Algatab julgelt

- On motiveeritud ja iseseisev
- Julgeb mõelda suurelt ja ambitsioonikalt ning seada kõrgeid eesmärke
- Tahab saavutada parimat
- Julgeb otsustada ja katsetada

Tegutseb arukalt

- On sihikindel oma eesmärgi jõudmisel
- Oskab ennast ja ümbritsevat ning tehtud valikuga kaasnevaid tagajärgi adekvaatselt hinnata
- Oskab teadlikult kavandada ja kasutada ressursse
- Oskab luua suhteid ja teha koostööd

Vastutab ja hoolib

- Arvestab inimeste ja keskkonnaga enda ümber
- Tegutseb vastutustundlikult
- Tuleb toime ebaõnnestumise ja määramatusena

ETTEVÕTLIKKUS

- ▶ Hoiak, mida iseloomustavad loov ja uuenduslik mõtlemine, saavutuste vajadus ja arukas juhtimine. Ettevõtlikkus viitab inimese võimele mõtteid tegudeks muuta.
- ▶ Ettevõtlik inimene saab iseendaga hakkama ja suudab muuta ühiskonda (ettevõtja, ametniku, vabatahtlikuna).
- ▶ Ettevõtlikkuste kompetentsitasemed - rõõmus, loov ja julge koolilaps (põhikool), ettevõtlik teismeline (põhikool), ettevõtlik noor (põhikool, gümnaasium).

märkamine

huvi

teadmised

oskused

rõõmus, loov ja julge laps

1. kooliaste

2. kooliaste

3. kooliaste

gümnaasium/kutseõpe

KOOSTÖÖVÕRGUSTIK ETTEVÕTLIKKUSE EDENDAMINE

- ▶ Ettevõtjad muudavad koos õppeasutustega õppimist elulähedasemaks ja mitmekesisemaks, aidades luua seoseid õpitu ja tegeliku elu vahel.
- ▶ Ettevõtjad juhendavad noori, viivad läbi õppekäike ettevõtetes, korraldavad võistlusi ja konkursse, pakuvad praktika- ja hooajalisi töökohti, viivad läbi koolitusi, koostavad õppematerjale.
- ▶ Suures osas teevad suuri sõnu ja räägivad kuidas tuleks ettevõtlust koolis rohkem õpetada.

HELENA KUDRE - VÄRSKA GÜMNAASI

Juhtinud
ettevõtlusõppe
programme üle 20
aasta, koolitanud
ligi 50 õpilasfirmat

JUNIOR ACHIEVEMENT EESTI

- ▶ Missioon - arendada noortes ettevõtlikkust, suunata ettevõtlust toetavaid valikuid, kujundada majanduslikult mõtlemaid inimesi.
- ▶ Peamised tegevused - õppematerjalide koostamine, õppetajate ettevalmistus, õpilasürituste korraldamine, õpilaste lähetamine välisvõistlustele ja -konverentsidele, ühiskonna teavitamine ettevõtlushariduse vajadusest.
- ▶ 2015/2016 osales programmides - 58 algkooli, 68 põhikooli, 119 gümnaasiumi ja kutsekooli. Kokku ligi 12 000 õpilast.

JA EESTI KÄIMASOLEVAD PROJEKTID

- ▶ Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemne arendamine kõigil haridustasemetel (EETA). Õpilasfirma ja põhikooli ettevõtlusõppe programmide arendamine ja leviku kasvatamine.
- ▶ It's My Future - e-õppe mooduli väljatöötamine põhikooli III astme programmi "Mina ja ettevõtlus" rakendamiseks.
- ▶ Euroopa ühtse ettevõtluseksami väljatöötamine (Entrepreneurial Skills Pass) gümnaasiumi ja kutsekoolide õpilastele.

MIDA HINNATAKSE ETTEVÕTLUSTEADMISTE TUNNISTUSEGA

Kogemus

Enesehinnang

Teadmised

Turundus

Loovus

Arusaam organisatsioonist

Ettevõtte struktuur, rollid

Enesekindlus

Ettevõtte loomise etapid

Personalitöö

Algatusvõime

Seadusandlus

Disain ja tootmine

Meeskonnatöö

Ideest müügini

Äriplaani tegemine

Leidlikkus

Rahalised vahendid

Müügitöö

Sihikindlus

Eelarve koostamine

Finantskirjaoskus

Vastutusvõime

MILLINE PILT VAATAB VASTU ÜLIKOOLIST?

Eriala	Õppijaid	Lõpetanuid
Sotsiaalteadused	3300	568
Ajakirjandus & kommunik.	1040	187
Ärijuhtimine	11620	1959
Õigusteadus	2865	625
Bioteadused	1310	292
Füüsika	1350	278
Matemaatika	321	87
Arvutiteadused	4820	572
Tehnikavaldkonnad	4553	760

ME PEAME
PAKKUMA
PÕHJUSE, MIS
HOIAKS FESTI

Toomas Hendrik Ilves, 10.10.2006